

Zaaknummer: 2025-098562

Antwoord van burgemeester en wethouders op schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 42, eerste lid, van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad der gemeente Leeuwarden, ingediend op 13 april 2025. De vragen zijn afkomstig van lijst058 en gaan over toezicht op thuisonderwijs.

Vragen

1. Hoeveel leerlingen in de gemeente Leeuwarden hebben momenteel vrijstelling van de leerplicht op grond van het feit dat hun ouders geen school kunnen vinden die past bij hun godsdienst of levensovertuiging?
2. Hoe is het toezicht geregeld op situaties waarin ouders zelf thuisonderwijs verzorgen?
3. Welke mogelijkheden heeft de gemeente om deze kinderen te monitoren, zowel op het gebied van onderwijskwaliteit als op het gebied van welzijn.

Antwoorden

Op dit moment hebben 11 kinderen een toekenning gekregen van vrijstelling op grond van artikel 5B (bezwaren tegen richting van het onderwijs).

In de afgelopen vijf jaar is het aantal kinderen met een vrijstelling van de leerplicht in Nederland gestegen. Deze trend is zichtbaar in zowel landelijke cijfers als ook in Leeuwarden.

Sinds 2018 is het aantal vrijstellingen in Nederland gestegen van 6.022 in schooljaar 2018/2019 naar 8.422 in 2022/2023. Deze stijging wordt deels verklaard door de coronamaatregelen, die de schoolgang van kinderen beïnvloedden.

In het schooljaar 2023-2024 waren er 15.536 leerplichtige kinderen in Leeuwarden. Van deze groep had 0,26% een vrijstelling op basis van artikel 5a van de Leerplichtwet. Dit percentage ligt iets onder het landelijke gemiddelde van 0,30%.

Onder de huidige regelgeving zijn er geen wettelijke vereisten rondom de vormgeving danwel de kwaliteit van het thuisonderwijs: thuisonderwijs komt als op zichzelf staande onderwijsvorm niet voor in de Nederlandse wet.

Aanvullend op voorstaande heeft Leeuwarden samen met andere gemeenten in Noord-Nederland via een brief aan de Minister van OCW aandacht gevraagd voor het stijgend aantal vrijstellingen en het gebrek aan mogelijkheid voor toezicht op de kwaliteit daarvan.

Monitoring vindt plaats in die zin dat ouders jaarlijks de vrijstelling opnieuw aan moeten vragen. Ouders moeten duidelijk en concreet aangeven waarom zij recht hebben op een vrijstelling en wat hun zwaarwegende bedenkingen zijn waardoor zij van rechtswege worden vrijgesteld van de inschrijvingsplicht. De leerplichtambtenaar beoordeelt of de verklaring

voldoet aan de voorwaarden die de Leerplichtwet stelt.

Daarnaast proberen we contact te onderhouden met de gezinnen die het betreft. Dit vindt hoofdzakelijk plaats vanuit leerplichtambtenaren. In enkele situaties hebben de GGD, Amaryllis en onderwijs ook een actieve rol.

4. Over welke bevoegdheden beschikt het college om in te grijpen wanneer er sprake is van misstanden bij thuisonderwijs?

Het college beschikt niet over wettelijke mogelijkheden om in te grijpen bij thuisonderwijs. Wel hebben jeugdprofessionals vanuit de Meldcode de plicht om te handelen wanneer de kans op veilig en gezond op te groeien in het gedrang is. Zo bestaat de mogelijkheid om advies te vragen aan of een zorgmelding te doen bij Veilig Thuis.

Leeuwarden, 1 juli 2025,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

Signed By: de de Jong, Eelke
02/07/2025 13:14:54 CEST
ID: 48705f54-9289-4fb4-bd59-fb02dc24f8f4
Auth: Scribble

secretaris.

Signed By: van Haersma Buma, Sybrand
03/07/2025 14:49:58 CEST
ID: 48705f54-9289-4fb4-bd59-fb02dc24f8f4
Auth: Scribble

**Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.*